

بررسی عوامل موثر بر نحوه گذران اوقات فراغت نوجوانان

نویسندگان: حسن پوش، احمد رضا مرزبان

- ۱- دانشجوی مقطع کارشناسی، رشته علوم تربیتی، گرایش آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید ایزدپناه یاسوج
- ۲- دانشجوی مقطع کارشناسی، رشته علوم تربیتی، گرایش آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید ایزدپناه یاسوج

چکیده

هدف از انجام این پژوهش بررسی عوامل موثر بر نحوه گذران اوقات فراغت نوجوانان می باشد. این تحقیق از نظر نوع تحقیق، در دسته بندی تحقیق های کیفی قرار دارد و از نظر روش، به روش مروری و گذشته نگر، کتابخانه ای به بررسی و گردآوری داده ها از پژوهش های انجام شده داخلی و خارجی پرداخته است. جامعه آماری تحقیق، همه آثار مکتوب اعم از مقالات و پایان نامه های انجام شده در مورد موضوع و متغیرهای تحقیق می باشند. متغیرهای مورد مطالعه در این تحقیق به عنوان متغیر مستقل به کار برده می شوند. بر این اساس، تحصیلات دانش آموزان و والدین، وسایل و فناوری های ارتباطی و تقید و وابستگی مذهبی، ارزش های خانواده، مدرسه و دوستان و جنسیت مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد متغیرهای تحصیلات دانش آموزان و والدین، وسایل و فناوری های ارتباطی و تقید و وابستگی مذهبی، ارزش های خانواده، مدرسه و دوستان و جنسیت بر نحوه گذراندن اوقات فراغت نوجوانان، تاثیر دارد.

کلید واژه ها: اوقات فراغت، عوامل اجتماعی و فرهنگی، نوجوانان

1- بیان مسئله

اوقات فراغت و نحوه گذراندن آن از مباحث تازه ای است که پس از انقلاب صنعتی، رشد رفتاری و گسترش شهرنشینی، توجه اندیشمندان به خصوص جامعه شناسان را به خود برانگیخته و به موضوعی مهم تبدیل نموده است که تعریف و تبیین آن به ایجاد شاخه های جدیدی از علوم اجتماعی با عنوان جامعه شناسی اوقات فراغت و انسان شناسی اوقات فراغت^۱ انجامیده است (فکوهی و انصاری مهابادی، 1382). میزان و نحوه گذراندن اوقات فراغت افراد با متغیرهای مهمی مانند سرمایه فرهنگی^۲، اجتماعی^۳، اقتصادی^۴، نمادین^۵، منابع و امکانات خانوار و میزان دسترسی آنان به امکانات ارتباط دارد (ادریسی، رحمانی خلیلی و حسینی، 1391). تاثیرات مهمی که گذراندن اوقات فراغت در دوران معاصر بر فضای جوامع، خانواده، نوجوانان و جوانان گذاشته است، مصرف کنندگان و تولیدکنندگان صنعت اوقات فراغت را واداشته تا دائماً و خلاقانه عناصری از اوقات فراغت را ابداع نمایند و با انتخاب اجزاء متفاوت فرهنگی و ترکیب آن ها با یکدیگر، هویت های جدیدی را بچینند. تفریح و گذراندن صحیح اوقات فراغت، وسیله ای موثر برای پرورش توان فکری، جسمی و اخلاقی افراد بوده و عاملی برای جلوگیری از کجروی های اجتماعی محسوب می شود (تندنویس، 1378). میزان و نحوه گذراندن اوقات فراغت افراد با متغیرهای مهمی مانند سرمایه فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، منابع و امکانات خانوار و میزان دسترسی آنان به امکانات ارتباط دارد (ادریسی، رحمانی خلیلی و حسینی امین، 1391). فراغت در برابر کار قرار می گیرد، اما تعریف آن بدون توجه به حیات اجتماعی، سطح فنون، شیوه زندگی، مدل های اجتماعی - فرهنگی مسلط، ممکن نیست. کارکردهایی که با

¹.Anthopology of Leisure

².Cultural

³.Sociality

⁴.Capital

⁵.Symbolic